

ΤΟ ΠΑΓΩΤΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' *

ΔΟΚΙΜΟΣ ΙΑΤΡΟΣ

Κάτοχος διπλώματος ὁ Βροῦτος καὶ ἐνδεδυμένος εὐσχήμως πλέον ἐσκέφθη ὅτι ἦτο ἤδη κκιρὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πραγματικὸν βίον καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς μωρίας αὐτοῦ. Ἐκείρε λοιπὸν τὸν μύστακα καὶ τὴν κόμην, ἐφόρεσεν ὀρθιον καὶ ὑψηλὸν περιλαίμιον, ἀπέβαλε τὰς κιτρίνας χειρίδας καὶ τὰ ποικιλόχροα ἐνδύματα, παρέλαβε τὰρβυκοθήκην καὶ ῥάβδον μὲ ἀργυρᾶν λαβίδα καὶ προσεπλάθησε νὰ συμμορφώσῃ καὶ τὸν βηματισμὸν τοῦ πρὸς τὸ σεβερὸν τοῦ ἐπιστήμονος ὕψους. Πρῶτον τινὰ ὁ κύρ Νῶε τὸν ἐσύστησεν εἰς τὸν ἱατρὸν Κοκκάλαν, ἀδελφὸν τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἀγίου Ματθαίου.

Διάφοροι ἀσθενεῖς περιέμενον ἤδη τὸν περισπούδαστον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἱατρὸν, ὅστις κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐδέχετο γυναῖκα, ἥτις ἦτο ἄλλοτε χορεύτρια.

Ὁ ἱατρὸς Κοκκάλας ἦτο περίπου πεντηκοντούτης. Ἦτο σύζυγος χήρας πολὺ ἡλικιωμένης, πολὺ πλουσίας καὶ πολὺ ἀσχήμου.

Ἀφοῦ ἡ πρώτη χορεύτρια τῷ ἐξέθηκε τὴν ἀσθενείαν της, εἰσῆλθε φέρων μακρὸν κοιτωνίτην καὶ μεταξωτὸν σκοῦρον εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὸν περιέμενον αἱ πελάται του, αἴθουσαν μελαγχολικωτάτην, καταλαμβανομένην ὑπὸ ὀκτὼ προϊστορικῶν καθεδρῶν καὶ ὑπὸ δύο ξυλίνων τραπέζων ἐπὶ τῶν ὁποίων ὡσεὶ ἑκατον καὶ γύψιναι προτομαὶ τοῦ Ἀπόλλωνος στερουμένου ῥινὸς καὶ τοῦ Ἀτληπιτοῦ στερουμένου ὠτῶν, ἀλλὰ συντηροῦντο μόνον τὸ ἥμισυ τῆς γενειάδας.

Ὁ ἱατρὸς πολὺ ἀπνησχολημένος ἐχκρίετισεν ἐν συνόλῳ τοὺς πελάτας του, οἵτινες πάντες ἠγέρθησαν. Διὰ ταχέος βλέμματος ἀμέσως εἶχεν ἐννοήσῃ ὅτι οὐδεὶς τῶν πελατῶν ἐκείνων ἦτο ἄξιος ἰδιαίτερης φιλοφρονήσεως. Ὁ ἱατρὸς Κοκκάλας, ὡς ὁ Λαβάρτερ ἐκ τῶν κρχύων, ἐννόει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ θυλακίου.

Ἠκροάσθη ἀδικρόως κύριόν τινα εἰς ὃν ἀπήντησε χαμηλῇ τῇ φωνῇ· εἶτα ἐστράφη μετὰ σπουδῆς πρὸς κυρίαν ἥτις ἐπρόκειτο νὰ τὸν πληρώσῃ διὸ καὶ τὴν συνώδευσε μέχρι τῆς θύρας του.

— Ὑμεῖς δέ; ἠρώτησε κατόπιν ἓνα ἰσχὸν, ὠχρὸν καὶ ῥυπαρόν.

— Ἰατρέ, πρὸ πάντε ἡμερῶν ἔχω φρικτοὺς πόγους τοῦ στομάχου.

*Ἰδε σελ. 350.

— Διάβολε, εἶναι ἡ ποδάγρα, ἥτις καταλαμβάνει τὸν στομάχον.

— Δὲν εἶχον ποτὲ ποδάγραν, ἰατρέ· εἶμαι δικηγόρος καὶ τρέχω καθ' ἐκάστην ὡς γραμματοκομιστής.

— Εἶναι λοιπὸν στομαχικοὶ πόνοι ἐννοήσατε; νὰ πάρετε κίναν.

— Βύχριστῶ, ἰατρέ.

— Μίαν στιγμὴν· πληρώσατε τὴν ἐπίσκεψίν σας.

— Ἄλλοτε, ἰατρέ· σὺς ἀπεχαιρέτιτα.

— Πάντα τὰ ἴδια, εἶπεν ὁ ἰατρὸς ἐρχόμενος πρὸς ἄλλον. Καὶ σὺ τί ἔχεις;

— Ἐξοχώτατε, μὲ ἐλάκτισεν ἵππος.

— Ὡστε λοιπὸν πονεῖς ἐκ τοῦ λακτίσματος· καλὰ, κίναν.

— Ἡ δὲ ὑμετέρα σεβασμιότης;

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ κύρ Νῶε, νεωκόρος τοῦ ἡμετέρου τοῦ ἀδελφοῦ σας.

— Ἄ, ναί· ὁ ἀδελφός μου κάτι μοὶ εἶπε. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀνεψιός σας.

Εἰς τὸν Βροῦτον οὐδὲ συλλαβὴν διέφυγε ἐξ ὧων ὁ ἰατρὸς Κοκκάλας εἶχεν εἰπεῖ εἰς τοὺς πελάτας του· εἶχε παρατηρήσει τὰς κινήσεις, τοὺς τρόπους, τὴν φωνὴν του, καὶ εἶχε μαντεύσει τὰ ἐνστικτὰ του. Ἐλάβε λοιπὸν ὕψος ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀμύθειαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ ἀπήντησε·

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας κύριε ἰατρέ.

— Ἀπὸ ποῖον ἤκουσες τὴν ἰατρικὴν, φίλε μου; ἐλπίζω ὅτι δὲν παρηκολούθησες τοὺς συστηματικοὺς ἐκαίνους ἀμυθεῖς...

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε ἰατρέ.

Ὁ κύρ Νῶε ἐφαίνετο πολὺ εὐχαριστημένος ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀνεψιοῦ του, διότι ἐφοβεῖτο πολὺ μὴ δὲν παρήγεν καλὰς ἐπὶ τοῦ ἰατροῦ ἐντυπώσεις.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν οὗτος πρὸς τὸν κύρ Νῶε· εἶνε νέος πλήρης ἀνατροφῆς καὶ σεβασμοῦ. Θάρρει, νεανίκα, θὰ σε μυήσω εἰς τὰ μυστήρια τῆς ὑγιούς καὶ ἀληθοῦς ἰατρικῆς, τῶν νοσημάτων καὶ τῶν παθῶν.

— Καθὼς λέγει, καὶ ὁ Γκληνὸς ἀπήντησεν ὁ Βροῦτος ταπεινοφρόνως.

— Ἀκριβῶς, εἶπεν ὁ ἰατρὸς, βλέπω ὅτι γνωρίζεις πολλὰ. Καλὰ, κύρ Νῶε, θὰ κρατήσω τὸν ἀνεψιόν σου, καὶ θὰ τὸν κάμω ἄνθρωπον. Μὴ λησμόνει νεανίκα, ὅτι ἐν τῇ ἰατρικῇ καθὼς καὶ ἐν τῇ θεολογίᾳ sola fides sufficit. Καλὴν ἐντάμωσιν, κύρ Νῶε· συστήσατέ με εἰς τοὺς φίλους σας. Σὺ δὲ, νέε μου, μένε ἐδῶ. Ἀλήθεια πῶς ὀνομάζεσαι;

— Βροῦτος, εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε ἰατρέ.

— Καλὰ, καλὰ, κύριε Βροῦτε, ἐτοιμάσου· ἐγὼ πηγαίνω νὰ ἐνδυθῶ καὶ θ' ἀρχίσωμεν τὴν πρακτικὴν σήμερον ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ νοσηκομείου.

Ὁ Βροῦτος ἔμεινεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐνῶ ὁ ἰατρὸς ἐνεδύετο.

Ὁ κύρ Νῶε ἀνεχώρησεν.

Ἐν τούτοις ἡ ἁμάξα εἶχεν ἐτοιμασθῇ, ὁ ἱατρὸς ἐπέστρεψε καὶ ὁ Βροῦτος ἀνεχώρησε μετ' αὐτοῦ διὰ τὸ νοσοκομεῖον.

Δὲν θὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν κύριον Κοκκάλα καὶ τὸν μαθητὴν του εἰς τὴν ἐπίσκεψιν των· θὰ ᾔτο πολὺ σπαρχικάρδιον θέαμα. Μήπως ἀξιῖται τὸν κόπον νὰ φροντίζῃ τις περὶ σωμάτων, τὰ ὅποια εἶνε προωρισμένα διὰ τὸ ἀνακομεῖν; Ἀλλως τε, οἱ ἐπιθυμοῦντες τὰς κενὰς κλῖνας τοῦ νοσοκομείου συνηθοῖζοντο πρὸ τῆς θύρας, καὶ ἔτεινον τὰς χεῖρας ζητοῦντες γωνίαν τινὰ ἵνα ἀποθάνωσιν· ᾔτο σκληρὸν τόσος κόσμος νὰ περιμένῃ. Ἐπρεπε νὰ ἐτοιμασθῇ θέσις δι' αὐτούς. . . . καὶ ὁ κύριος Κοκκάλας ἐφρόντιζεν ὅπως αἱ θέσεις οὐδέποτε λείπωσιν. Ἐκαμνε τὰς ἐπισκέψεις του σιδηροδρομικῶς, οὕτως εἰπεῖν, ἐξετάζων ἐβδομήκοντα ἐπτὰ ἀσθενεῖς ἐντὸς εἰκοσιδύο λεπτῶν. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ ἵπποδρόμιον τοῦτο τοῦ θανάτου, ὁ ἱατρὸς Κοκκάλας ἤρχισε τὰς ἐν τῇ πόλει ἐπισκέψεις.

Ὁ Βροῦτος τὸν συνώδευσε. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν ἔμεινεν ἐντὸς τῆς ἁμάξης· ἐπρόκειτο περὶ νέας ἀσθενούσης ἐκ πυρετοῦ, ἥς τιнос ὁ σύζυγος ᾔτο ζηλότυπος. Καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἐπίσκεψιν ὁ Βροῦτος ἔμεινεν εἰς τὴν ἁμάξαν· γραῖα κόμηστα, ἔχουσα ἐρυσίπελας ἐπὶ τοῦ προσώπου δὲν ᾔθελε νὰ φανῇ τόσον ἀσχημος. Ὁ βίος οὗτος διήρκεσέ τινὰς μῆνας. Παρὰ τοῦ ἱατροῦ Κοκκάλα ὁ Βροῦτος οὐδὲν ἔμαθεν ἀλλ' ἐγνώρισε τὴν κοινωνίαν, ἐσκέφθη πολὺ, καὶ ἐμελέτησεν. Ὁ ἱατρὸς ᾔτον εὐχαριστημένος ἐπειδὴ ὁ Βροῦτος οὐδέποτε τὸν ἠρώτα. Ὁ δὲ θεῖος κύρ Νῶε εἶχε πλέον πεισθῇ ὅτι ὁ ἀνεψιὸς του θὰ ἐγίνετο ἐνδοξος ἱατρὸς. Ὁ βίος οὗτος ᾔθελε διαρκέσει ἐπὶ μακρὸν, ἐὰν δὲν συνέβαινε κάτι τι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

ΚΑΤΙ ΤΙ

Πρὸς ταῖς ἄλλαις ἰδιοτροπίαις, ὁ κύρ Νῶε εἶχε μεγάλην ἀδυναμίαν διὰ τοὺς κοιλίας. Τὸ δεῖπνον του ᾔτο λιτὸν, πολλάκις δὲ πενιχρότατον, ἀλλ' οἱ κοιλίαι καὶ αἱ ῥαφανίδες οὐδέποτε ἔλειπον.

Ὁ Βροῦτος ἐξήγει· τὴν προτίμησιν ταύτην ὡς ἐξ ὀργανικῆς συγγενείας ἣν ὁ θεῖός του εὗρισκε πολὺ αὐθάδη.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ κύρ Νῶε ἠγάπα τὰ μαλάκια ἐκεῖνα καὶ ἔτρωγε πολλά. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν, εἴτε διότι ὑπερέβη τὸ μέτρον, εἴτε δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, ὁ κύρ Νῶε προσεδλήθη ὑπὸ δεινῆς δυσπεψίας.

Ὁ ἐφημέριος ματαίως τὸν περιέμενεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· μαθὼν τὴν ἀσθένειάν του, παρεκάλεσε τὸν ἀδελφόν του νὰ τὸν ἐπισκέπτηται.

Ὁ κύριος Κοκκάλας εὗρε τὸν κύρ Νῶε συστροφόμενον περὶ ἑαυτὸν ἐπὶ καθέδρᾳ ὡς περγαμηνὴ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἔχοντα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας, τὸ στόμα ἀνοικτὸν, τὴν γλῶσσαν ἐξέχουσαν. Ὁ ἱατρός ἐννόησε τὰ πάντα... Τοῦλάχιστον οὕτως εἶπε, καὶ ἔγραψε συνταγὴν τινὰ... Decotto τῆς κίνης, καὶ ἔστειλε τὴν Χελώνην εἰς τὸ φαρμακεῖον.

Ὅτε ἡ Χελώνη ἐπέστρεψε, τὸ κακὸν εἶχε προχωρήσει φρικωδῶς· ἀλλ' ὁ κύριος Κοκκάλας ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ τὸ νικήσῃ, διότι οὐδὲν ἀνθίσταται εἰς τὸ decotto τῆς κίνης.

Ὁ κύρ Νῶε ἐξ ἐνστίκτου, ἀπέκρουσε τὸ φάρμακον. Ἀλλ' ὁ ἱατρός τὸν ἠνάγκασε νὰ τὸ καταπίῃ.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ Βροῦτος ἀπθιμίνων ἐπειδὴ ὅτε διήρχετο ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὁ ἐφημέριος τοῦ εἶχε διηγηθῇ τὴν δυστυχίαν τοῦ θεῖου πατρὸς καὶ τῷ εἶχε δώσει ἐπιστολὴν δι' αὐτόν. Ὁ Βροῦτος ἔρριψε τὸν πῖλον καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔτρεξε πρὸς τὸν ἀσθενοῦντα κύρ Νῶε, καὶ ἔμεινεν ὡς κερκυνοπλήκτος· εἶχεν ἐγνοήσει τὰ πάντα ἅμα εἶδε τὸν ἱατρὸν Κοκκάλαν.

— Τί τῷ ἐδώκατε κύριε καθηγητᾷ, ἠρώτησεν;

— Ἔχει δυσπεψίαν, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός· τῷ ἔδωκα φυσικῶ τῷ λόγῳ, decotto τῆς κίνης.

Ὁ Βροῦτος ἀνεπήδησεν, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν καὶ εἶπε: τὸν ἐφονεύσατε. Ἐπειτα ἔδειξεν εἰς τὸν ἱατρὸν τὴν θύραν καὶ ἐπλησίωσε πάλιν πρὸς τὸν θεῖον. Ὁ ἱατρός τὸν ἐθεώρησε περιφρονητικῶς καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ εἴπῃ τι.

— Δὲν ὑπάρχει πλέον ἐλπίς, εἶπεν ὁ νεωκόρος. Ἡ τελευταία μου ὥρα ἐπλησίωσε. Αὐτὸς ὁ Κοκκάλας εἶναι τὸ μεγαλείτερον ζῶον τὸ ὁποῖον ἀπῆντησα καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μου.

— Δυστυχῶς, θεῖε, εἶπεν ὁ Βροῦτος.

— Τὸν συγχωρῶ, ἀλλὰ μὲ ἐφόνευσε. Σὲ ἀρίνω κληρονόμον μου, Βροῦτε· ἔσο φειδωλός. Ἐσύνεξα ὀλίγα χρήματα ὑπηρετῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Μὴ τὰ σπαταλήσῃς μετὰ χορευτριῶν καὶ ἐτχιρῶν. Εἰς μὲν τὸν Θεὸν ἐμπιστεύομαι τὴν ψυχὴν μου, εἰς σὲ δὲ τὸ σῶμά μου. Ἀπὸ τὸ νέον ῥάσαν μου κατασκεύασε ἓν πανταλόνι, ἀλλὰ τὸν ἐπενδύτην μου νὰ στείλῃς εἰς τὸν πατέρα μου· τρῶγε κοχλίας, ἀν θέλῃς, ἀλλὰ μετὰ μέτρου, διότι αὐτοὶ μὲ ἐφόνευσαν.

— Ποτέ, εἶπεν ὁ Βροῦτος· τοὺς μισῶ ὅσον καὶ τὴν ἀστυνομίαν.

— Ζήτησε ἀπὸ τὸν γείτονά μας τὸν παντοπώλην, ἐν τραπεζομαζάνδουλον καὶ τρία χειρόμακτρα τὰ ὁποῖα τῷ ἐδάνεισα. Ὅλα τὰ πράγματα χρησιμεύουν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἐφημέριος ἔχει τὰς κωμωδίας τοῦ Ger-lone, ζήτησέ τας καὶ ἀνάγνωσε αὐτάς προσεκτικῶς, ἐπειδὴ ἐνδιχέρεσαι

περὶ θεάτρου. Εἶναι ἀριστουργήματα· ὁ ἐφημέριος μετὰ τὸ γεῦμά του, τὰς εὐρίσκει ἐξαισίας.

— Μείνατε ἡσυχοί.

— Ἀφῆσε τὸν ἱατρὸν Κολλάλλαν· εἶναι κατὰστρεπτικώτερος τῆς χολέρας.

— Τὸ ἀπεφάτισα πρὸ πολλοῦ.

— Σοὶ συνιστῶ τὴν Χελώνην. Δὲν δύνασκι νὰ τῆς κάμῃς τὴν καλὴν συντροφίαν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ τῆς ἔκαμα ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη, ἀλλὰ μὴ τὴν κακομεταχειρίζεσαι τὴν δυστυχῆ. Εἶνε ἡ πλέθν εὐσεβῆς καὶ ἡ μάλλον βλάξ συγχρόνως ὅλων τῶν γυναικῶν τῆς Νεαπόλεως. Καταχώρησέ μου μίαν νεκρολογίαν εἰς τὴν ἐφημερίδα. Ἐπιθυμῶ μετὰ θάνατον ταύτην τὴν εὐχαρίστησιν.

— Σοὶ τὰ ὑπόσχομαι.

— Ἐπὶ τέλους μὴ λησμονήσης τὸν θεῖόν σου, ὅστις σὲ ἠγάπα πολὺ.

— Χελώνη, Χελώνη, ἐφώναξεν ὁ Βροῦτος.

— Ἀμέσως, ἀπήντησεν ἡ Χελώνη. Εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι δὲν μένει καιρὸς νὰ εἰπῇ κάνεις οὔτε ἓνα πᾶτερ ἡμῶν.

— Χελώνη τρέξε εἰς τὸν ἐφημέριον τὴν μετέληψιν τὸ μῦθον

— Ἠσύχασε εἶπεν ὁ κύρ Νῶε· ἔζησα πεντήκοντὰ ἔτη μὲ τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα· ἀρκεῖ.

— Χελώνη, ἓνα δροσιτικὸν διὰ τὸν θεῖον.

— Μὴ λησμονήσης τὸν δοῦλόν σου, εἶπεν ὁ κύρ Νῶε.

— Ἀμὴν, ἀπήντησεν ἡ Χελώνη.

— Εἰς χειρὰς σου, κύριε, παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου, εἶπεν ὁ κύρ Νῶε, μετὰ φωνῆς ἐκλειπούσης.

— Ἀμὴν, εἶπε πάλιν ἡ Χελώνη.

— *Iat prata biberunt?*

— Ἀμὴν εἶπε καὶ ὁ Βροῦτος.

— Τὸ ἔλαϊον ἐτελείωσε, τὸ φῶς σβύνει, ἐπιθύρυσεν ὁ ἀποθνήσκων διὰ φωνῆς μόλις κατὰληπτῆς.

— Χελώνη, Χελώνη, ἐφώναξεν ὁ Βροῦτος, ὁ θεὸς ἀπεβίωσεν.

— Ὁ ἱατρὸς τὸν ἐφόνευσε, ἔκραξεν ἡ ὑπηρέτρια διὰ φωνῆς ἀπελπιστικῆς, δακρύουσα καὶ ὀλολύζουσα τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε ὅλοι οἱ γείτονες ἔτρεξαν. Ὁ Βροῦτος μὴ δυνάμενος νὰ κλαύσῃ ἔμεινεν ἀκίνητος ῥιγῶν, ὠχρότατος, τὰς τρίχας ἔχων ἀνορθωμένας, παρατηρῶν τὸ ἄψυχον σῶμα τοῦ θείου του. Δὲν ἐφαίνετο πλέον ζῶν, δὲν ἔβλεπε, δὲν ἤκουε πλέον. Τέλος ἐν δάκρῳ, τὸ ὁποῖον εἶχε κρυσταλλώσει ἐν τῷ ὀφθαλμῷ του ἀναλύεται καὶ πίπτει· πίπτει γονυπετῆς καὶ καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν ἀνκφωνεῖ:

— Ὁ ἄθλιος τὸν ἐφόνευσε!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

ΟΛΟ ΚΑΙ ΚΑΛΙΤΕΡΑ

Ἄγνοῶ ἐπὶ πόσον ὁ Βροῦτος παρέμεινεν οὕτως ἐκεῖ. Προσηυχήθη καὶ ἐσκέφθη· μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχεν ἐνειροπολήσει μόνον.

Οἱ γείτονες προθύμως ἔπραττον πᾶν ὅ,τι ἠδύναντο ὅπως τὸν συνδράμωσι. Περηγόρησαν τὴν Χελώνην, ἥτις ὥς ἡ Ῥαχήλ δὲν ἐνόει νὰ περηγορηθῇ· ἡ ἀφόρητος καὶ βυβεῖα λύπη τοῦ Βρούτου τοὺς συνεχίνει.

Διὰ τῶν σκνίδων καὶ τῶν καθεκλῶν ὅς ἕκαστος ἐπροθυμοποιήθη νὰ δανείσῃ κατεσκευάσαν εἰδὸς τι νεκροκραδῶντος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ὁ κύρ Νῶε ἐνδεδυμένος μὲ τὰ καλλίτερα ἐνδύματά του καὶ τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην πρὸς τὴν θύραν. Τέσσαρς κηρία ἐπὶ ὑψηλῶν ἐκκλησιαστικῶν κηραπηγῶν ἔκκλινον περὶ τὸ φορεῖον. Τὸ πτώμα ἦτο ἀποκεκαλυμμένον· ἡ Χελώνη προσευχομένη εἶδιδε συγχρόνως διαταγὰς καὶ ὁδηγίας. Ὁ δὲ Βροῦτος, μόνος ἐν τῷ ἄλλῳ δωματίῳ, τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκλιμένην ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ ἐπικουμβῶν ἐπὶ τῆς ἐδρας οὐδὲν ἤκουεν οὐδ' ἑώραπεν.

Ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Οἱ γείτονες ἀπεσύρθησαν. Ὁ Βροῦτος, ἡ Χελώνη, καὶ ὁ νεκρὸς ἔμειναν μόνοι. Οἱ ὑπηρεταὶ τῆς ἐκκλησίας ἔκκλινον συνεισφορὰν, ἵνα στείλωσιν αὐτοῖς ὀλίγην σκολάταν καὶ δίπυρα. Ἐπειτα ἐπηκολούθησεν ἡσυχία εἰς τὸ δωμάτιον, εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁδόν, εἰς τὴν πόλιν.

Ἡ Χελώνη προσευχομένη παρὰ τῇ νεκρικῇ κλίνῃ κατεβλήθη τέλος ὑπὸ τοῦ ὕπνου. Ὁ Βροῦτος ἐβηματίζειν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς δωματίου εἰς τὸ ἄλλο. Ἦτο Αὐγούστος καὶ ἐπομένως ἰσχυρὸς καύσων.

Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη πολὺ προχωρήσει· πρὸ τοῦ ἠνεωγμένου περσθύρου ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἥρεμον διαχυεστάτης σελήνης, ἥτις ἐμεσουράνει ἐν τῷ γλαυκῷ καὶ ἀχνεῖ οὐρανῷ ὁ Βροῦτος ἐσκέπτετο.

Ἡσθάνετο οἰκτρὰν περὶ ἑαυτὸν ἀπομόνωσιν. Ὁ Θεὸς οὗτος, ὅσον καὶ ἂν ἦτο μικρὸς, ὅσον μικρὰν καὶ ἂν κατεῖχε θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ τοι μεμφίμοιρος, γυδαῖος, ἀρχθῆς καὶ ἀπαιτητικὸς ἦτο ὅμως ἰσχυρὸς δεσμὸς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Ὁ Θεὸς οὗτος τὸν συνεκράτει μάλιστα μετὰ κοινωνικῆς μερίδος ἰσχυροτάτης καὶ ἐχούσης μεγίστην ἐπιρροήν, μετὰ τῆς τάξεως τῶν τῆς ἐκκλησίας ἀνθρώπων. Τοῦ νεωκόρου ἀποθνήσκοντος, πᾶσαι αἱ σχέσεις διεκόπησαν, διότι ὁ Βροῦτος, χωρὶς νὰ τὴν μισθῇ, ἡσθάνετο ὅμως ἀκαταμάχητον ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς τάξεως ἐκείνης τῆς κοινωνίας ἥτις κερδοσκοπεῖ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ ὀνομάζεται Ἐκκλησία.

Ὁ Θεὸς οὗτος ἦτο ὁδηγὸς του. Τώρα ὅμως εὐρίσκεται μόνος. Ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνει, ὁ πατήρ του εἶχεν ἀποβλακωθῇ. Ἐκτὸς τούτου ἦτο

πτωχός, καὶ ἡ ὁδὸς ἦν ἔπρεπε νὰ διατρέξῃ ἵνα κερδίσῃ τὸν ἄρτον τοῦ, ἦτο ἀκχυρώδης. Ἐκ τῆς ἱατρικῆς τῷ εἶχον ἀπομείνει θεωρία: τινὲς δὲ ἡ μνήμη τοῦ συνεκράτει ἐκ τῶν περὶ δόσεων τῶν καθηγητῶν. Ἀλλὰ παρὰ τὴν κλίνην τῶν ἀσθενῶν εἶχαν ἐννοήσῃ ὅτι ἦτο ἀρκετὰ ἀμαθής. Ἀκολουθῶν τὸν ἱατρὸν Κοκκῆλιν εἰς τὸν κόσμον εἶχε δίδῃ τὴν κοινωνίαν. Ὁ κόσμος τῷ ἐφκίνατο ὡς μέγας κλωδὸς λεόντων, εἰς ὃν εἰσέρχονται μόνον οἱ δαμασσεῖς τῶν θηρίων. Ἐνόησε ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τις χαλύβδινον θώρακα ὑπο βελούδινον ἐπενδύτην.

Ἡ φύσις τὸν εἶχε πῶς ὀπλίσσει, προικίσασα αὐτὸν διὰ νοημοσύνης καὶ συμπαθοῦς μορφῆς. Ὁ Βροῦτος ἦτο ὠραίος. Ἦτο εἰκοσιτετραέτης, εἶχε σῶμα ὑψηλὸν καὶ ἐμμελές, ὠραίους μαύρους ὀφθαλμούς, κόμην μελανὴν, χεῖλη ῥοδόχροα, ὀδόντας λευκοὺς. Οἱ τρόποι τοῦ θὰ ἦσαν ἴσως πρόστυχοι ἐὰν ἡ δειλία καὶ ἡ μετριοφροσύνη δὲν τοὺς παρηκολούθει.

Ἡ νύξ ἦν διήλθε πρὸ τοῦ νεκροῦ ἐκείνου σκεπτόμενος τὸ παρελθὸν καὶ διαγράφων τὸ μέλλον τοῦ, ὑπῆρξε διὰ τὸν Βροῦτον ὡς ἡ ἀϋπνία τῶν ἀρχαίων ἱπποτῶν.

Ἐλαβε κατὰ νοῦν πολλὰς ἀποφάσεις καὶ ὠρίσθη νὰ τὰς περὶ πνεύματος ποιήσῃ. Ἠτοίμασε σχέδιον μάχης, καὶ ἡτθάνθη ἐκυτὸν ἰσχυρόν. Ὁ υἱὸς τοῦ κουρέως, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ νεωκόρου, συνεκμιγνύετο μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν τῆς κοινωνίας, μετὰ τὸ ἐκείνων οἵτινες τὴν διαφωτίζουν, τὴν ἀπολαύουσι, τὴν ὑπηρετοῦσι καὶ οἵτινες δεσπάζουσιν αὐτῆς. Εἰς μίαν τῶν ὑπεροπτικῶν τούτων ἐκλάμψεων ὁ Βροῦτος διερχόμενος πρὸ τοῦ φερέτρου, ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ προσήλωσε τὸ βλέμμα τοῦ ἐπὶ τοῦ πτώματος.

Ἡ σελήνη εἰσδύουσα διὰ τοῦ ἀνοιχτοῦ παραθύρου, διεφώτιζεν ἄνωθεν τὸ φαλακρὸν κεφάλιον τοῦ νεκροῦ, ἐνῶ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων, ἐφώτιζεν αὐτὸν ἐκ τῶν κάτω· ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο ἐκείνων λάμπσεων περὶ ἑαυτοῦ ἀποτέλεσεν. Ἡ νεκρὰ ἐκείνη ὅπως ἐφαίνετο ἀναζῶσα καὶ εἶδος σαρδωνείου γέλωτος ἐπεφαίνετο, ἐπ' αὐτῆς. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Βροῦτου συνήντησαν τὸ εἰρωνικὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, καὶ ἀπενεργώθησαν ὑπὸ τοῦ φόβου. Διηυθύνθη πρὸς τὸ παράθυρον ἵνα τὸ κλείσῃ.

Τότε εἶδεν ἀπέναντι αὐτοῦ τὸ παράθυρον τῆς Ἑλένης πεφωτισμένον. Ὅπισθεν τῶν ὁκλῶν ἐκείνων θὰ ἡγρύπναι τις βεβαίως, ἀν δέ τις ἡγρύπναι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην θὰ εἰργάζετο εἰς τι. Ἐὰν δέ τις εἰργάζετο, ὁ τίς αὐτὸς θὰ ἦτο ἡ Ἑλένη. Ἡ μήτηρ τῆς βεβαίως ἐκοιμήτο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην. Ἡ θέσις τῆς πτωχῆς ταύτης νεάνιδος, ἥτις διήρχετο τὰς νύκτας αὐτῆς ῥάπτουσα καὶ ἐπιδιορθοῦσα παλαιὰ ἐνδύματα ἵνα κερδίῃ τὸν ἄρτον τῆς, ὑπῆρξε δι' αὐτὸν μικρὰ τις ἀνγκοῦφισις.

Ἀφῆκε τὸ παράθυρον ἀνοιχτὸν καὶ πλησιάσας πρὸς τὸ πτώμα ἐκοιμήσατο.

— Θὰ ἴδῃς, θεῖε, ἐὰν θὰ τηρήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου καὶ ἐξηκολούθησε βηματίζων.

Ἐπῆλθεν ἡ ἡώς.

Τὸ πανόραμα ἤλλαξε φάσιν, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Βρούτου. Ἐνθ' ἡ Χελώνη ἐτακτοποίησε τὸ δωμάτιον, ἵνα ὑποδεχθῇ τοὺς ἱερεῖς, τὸν νεωκόρον καὶ τὰ μέλη τῆς ἀδελφότητος, ἧς ἀπετέλει μέρος ὁ μακαρίτης κύρ Νῶε, τυχαίως μετεκίνησε τὸν πύλον τοῦ Βρούτου τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν προτεραίαν εἶχεν ἀποθέσει καὶ εὔρε τὴν ἐπιστολὴν ἣν ὁ ἐφημέριος ἔστειλε πρὸς τὸν νεωκόρον. Ὁ Βρούτος ἔλαβε καὶ ἠνοιξεν αὐτήν. Μετὰ τὰς πρώτας λέξεις ἀνεπήδησεν ὡς ἐλαστικὴ σπρίτς· διεξῆλθε μετὰ βίαις τὰς τέσσαρας ἢ πέντε γραμμάς, αἵτινες ἐμπεριείχοντο καὶ ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὸ παράθυρον.

Τὸ ἀπέναντί του παράθυρον ἦτο κεκλεισμένον.

Ὁ ἥλιος ἀνυψοῦτο ἄνωθεν τῆς θαλάσσης καὶ ἐφώτιζε τὸν οὐρανόν.

Ὁ Βρούτος ἔπεσε καταβεβλημένος ἐπὶ τινος καθίσματος. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ κύρ Γαβριήλ.

Ἦτο ὁ μόνος σχεδὸν τὸν ὁποῖον ὁ Βρούτος ἐθεώρει ὡς φίλον, καὶ εἶχε προσκληθῇ παρ' αὐτοῦ, ἵνα φροντίσῃ διὰ τὴν κηδεῖαν.

Ὁ Βρούτος ἀποθέσας τὴν ἐπιστολὴν ἐν τῷ θυλακίῳ του, εἶπεν εἰς τὸν κύρ Γαβριήλ, ὅτι βραδύτερον εἶχε νὰ τῷ ἐμιλήσῃ.

Μετ' ὀλίγον ἦλθον οἱ ἱερεῖς καὶ τὰ μέλη τῆς ἀδελφότητος, καὶ ὁ νεκρὸς μετηνέχθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ματθαίου ἵνα ψαλῇ αὐτόθι ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία.

Ἡ Χελώνη παρηκολούθησε τὴν κηδεῖαν. Ὁ Βρούτος ἀπέμεινε μόνος ἐκ νέου. Ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἔκλαυσεν.

Ἡ μεσημβρία εἶχε παρέλθει πρὸ πολλοῦ, ὅτε ἡ Χελώνη κατὰφορτας δακρύων καὶ ὁ κύρ Γαβριήλ ὀφωνίων ἐπικνηῖλλον ἐκ τοῦ νεκροταφείου.

Ἡ Χελώνη ἰδοῦσα τὰ δωμάτια ἐκεῖνα, ἔρημα ἐκεῖνου, ὅστις ἦτο δι' αὐτὴν τὸ πᾶν, ἔχυσεν ἐκ νέου ἄφθονα δάκρυα.

Ὁ κύρ Γαβριήλ ἐν βραδείᾳ σιωπῇ ἤρχισε νὰ προετοιμάζῃ τὸ κρέας ἐπὶ τῆς ἐσχάρης καὶ τὸ ἐκ μύλων καρύκευμα διὰ τὰ μακαρόνια ἅτινα εἶχεν ἀγοράσει.

Ἐπραττεν ὡς ἂν εἰ εὑρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ὁ Βρούτος τὸν προσεκάλεσεν, ἔσυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐφημερίου, καὶ τῷ τὴν ἐνεχείρισεν. Ὁ κύρ Γαβριήλ τὸν παρετήρησε καὶ πῶς παραδόξως καὶ εἶπε σοβαρῶς·

— Δὲν ἔχω τὰς διόπτρας μου· ἀνάγνωσ σὺ, εἰάν τὸ τεμάχιον αὐτὸ τοῦ χάρτου ἦναι δι' ἀνάγνωσιν, καὶ οὐχὶ διὰ τὸ σιγᾶρον μου.

Ὁ Βρούτος ἀνέγνωσεν·

— «Ἀγαπητέ μοι κύρ Νῶε» . . . καὶ σταθεῖς ἐπ' ὀλίγον ἵνα ἐκπέμψῃ λυγρὸν ἀνυψώσαντα βιαίως τὸ στῆθος του ἐξηκολούθησεν·

«Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ γραμματέως τοῦ ἀρχιερέως τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου

ἔλαβον, σὲ ἐνδικφέρει τὸ ἔξῃς τεμάχιον. «Οὐδὲν δυνάμεθα νὰ φανερώσωμεν περὶ τῆς Ἰωσηφίνης Τρυγόνοσ περὶ ἧς ζητεῖτε πληροφορίας. Ἀποκνῶμεν οὐχ ἦττον σημεῖα τινὰ ὁμοιότητος μεταξὺ τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ τινος Σαραφίνης Μινούτολο, ἣτις κατοικεῖ εἰς τὴν ἐνορίαν σας, συνοικία Πελλάρη, ἀριθμὸς 3, πάτωμα ἑβδόμου. Περὶ αὐτῆς δύνασαι ὁ ἴδιος νὰ λάβῃς ἀκριβεστέρως πληροφορίας».

— Συνοικία Πελλάρη, ἀριθ. 3, Σαραφίνη Μινούτολο· ἐφιθύριτεν ὁ κύρ Γαβριήλ. Καλὰ, θὰ ἴδωμεν.

— Κατοικεῖ ἀπέναντί μας, εἶπεν ὁ Βροῦτος.

— Τὸ ἤξεύρω.

— Δύνανθε καὶ νὰ τὴν ἰδῆτε ἐκ τοῦ παραθύρου αὐτοῦ.

— Αὐτὸ τὸ ἀφίνω εἰς τοὺς ἐρχτάς· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ κατκ-
σκοπεύωμεν ὡς κλητῆρες ἀστυνομικοί. Ὑπάγωμεν νὰ γευματίσωμεν.

— Δὲν πεινῶ.

— Τοῦτο εἶναι φράγξ, ἣτις πρέπει νὰ λέγεται ἀφοῦ πρότερον φάγη τις τὸ κύριον φαγητόν.

Ὅλα ἦσαν ἐτοιμα· ἐκάθησαν παρὰ τὴν τράπεζαν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠνεώχθη ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ νεωχόρος.

Ἡ Χελώνη τὸν προσεκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἠύχα-
ρίστησε συγκεκινημένος.

— Ἐρχομαι, εἶπεν, ἀπὸ μέρους τοῦ ἐπισκόπου.

— Ἡ ἀρχὴ εἶναι κακὴ· ἐπομένως κακαὶ εἰδήσεις, ἀνέκραξεν ὁ γέρων.
Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σας ἐμποδίζει νὰ πίνετε ποτήριον ζύθου.

Ὁ νεωχόρος ἐδέχθη καὶ ὁ κύρ Γαβριήλ εἶπεν·

— Ἦδη ὁμιλήσατε. Τί θέλει ὁ ἐπίσκοπός σας; ὑποθέτω ὅτι τὸ ἐμάν-
τευσα.

— Δὲν εἶναι δύσκολον πρᾶγμα, ἀπήντησεν ὁ νεωχόρος καὶ σὰς τὸ λέγω συντόμως. Ὁ ἐπίσκοπος ἔχει ἀνάγκην τῶν δωματίων τούτων ἐντὸς δύο ἡμερῶν, διὰ τὸν διάδοχον τοῦ μακαρίτου ἐκείνου ἀγχοῦ ἀνθρώπου κύρ Νῶε, ὃν ὁ Θεὸς συγχωρήσει.

— Τοῦτο μόνον; εἶπεν ὁ κύρ Γαβριήλ, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλου τινός;

— Μέχρι τοῦδε δὲν μοῦ εἶπεν ἄλλο.

— Πίε ἐν ἄλλο ποτήριον, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ. Ἀῦριον θὰ σας φέρω τὴν ἀπάντησιν.

— Σας τὴν δίδω ἐγὼ ἀμέσως τώρα, ὑπέλαβεν ὁ Βροῦτος. Ἡ οἰκία αὔριον θὰ ᾔνοι κενή.

Ὁ νεωχόρος ὑπέκλινε καὶ ἐξῆλθε.

— Διατί ἐπιάζεσαι τόσο; ἠρώτησε τὸν Βροῦτον ὁ κύρ Γαβριήλ.

— Δὲν θὰ ἔμενον ἐνταῦθα οὐδ' ἐπὶ μίαν ὥραν, εἰάν . . .

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ, αἵτινες ἐστράφησαν πρὸς τὸ παράθυρον συνεπλήρωσαν τὴν φράσιν διὰ τὸν κύρ Γαβριήλ. Ἡ γραεὶα Χελώνη ἔτρωγε καὶ προσήυχετο συγχρόνως οὐδέν ἐκ τῶν λεγομένων ἐννοοῦσα.

— Ἐγὼ οὐδέν ἔχω νὰ λάβω ἐντεῦθεν, εἰμὴ ἐμαυτὸν, εἶπεν ὁ Βροῦτος. Πάν ὅ,τι εὐρίσκειται, ἀνήκει εἰς τὴν Χελώνην.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ἡ καλῶς ἐνόησεν ἐκείνη, ἐξερράχη εἰς λυγμούς καὶ ἡ παρόνη κατέπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν της.

— Μὲ διώκεις ! ἐκρύγασε. Τί κακὸν σοὶ ἔκαμα λοιπόν ;

— Θὰ ζητήσω διὰ σέ ἐν δωματίον τὸ ὁποῖον θὰ πληρώσω ἐγὼ, εἶπεν ὁ Βροῦτος. Ὀλίγα χρήματα, ὅτινα εἶχε συνάξει διὰ τῆς οἰκονομίας ὁ θεὸς μου θὰ σέ βοηθήσωτιν ἵνα ζήσης ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας. Τὰ πρῶτά μου κέρδη θὰ διαιμοιρῶσθῃ μετὰ σοῦ ἡμῶν τῶν δύο.

Ἡ Χελώνη ἠγέρθη τῆς τραπεζῆς, πάντοτε κλαίονσα, ἔλαβε φαλίδαν, καὶ χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προσέρῃ ἤρχισε νὰ ξερράπτῃ βιαίως τὸ ἐπανωρόριον τοῦ κύρ Νῶε· ἠρεύνησεν αὐτὸ μετὰ προσοχῆς κατὰ πάντα τὰς διαστάσεις, οὐδέν δ' ἐν αὐτῷ εὐρίσκειν ἠρέυνα μετὰ πλειότερας ἀνυπομονησεῖς, τὸ δὲ πρόσωπόν της ἦτο κάτωχρον. Ὁ ἰδρὼς κατέπιπτεν ἀφθονος ἐκ τοῦ μετώπου της. Δὲν εὕρισκεν ἀκόμη τίποτε. Τότε ἀνέτρεψε τὸ ἐπανωρόριον καὶ τέλος ἀνεῦρε δέμα χερτίων, τὸ ὅποσον ἐρρίψεν εἰς τὸν Βροῦτον.

— Τί εἶναι αὐτό ; ἠρώτησεν ὁ κύρ Γαβριήλ.

Ὁ Βροῦτος τῷ ἔδειξε τὸ δέμα.

— Τί ; ἠρώτησεν ἐκ νέου ὁ γέρον.

— Ἰδέ.

— Τρεῖς χιλιάδες τάλληρα εἰς τὴν τραπεζάν !

— Δύνασαι νὰ ἐνοικιάσῃς δωματίον διὰ σέ, κύριε Βροῦτε, εἶπεν ἡ Χελώνη, καὶ νὰ μοὶ ἀρήσῃς μίαν γωνίαν ἐν τῷ μαγειρείῳ σου ἵνα κατοικῶ. Ἐχεις ἀνάγκην κ'ποιου ὁ ὅποτος νὰ σέ ὑπηρετῇ.

Ὁ Βροῦτος συγκινηθεὶς δὲν ἀπήντησεν· τὸν κεντίον ὁ κύρ Γαβριήλ ἐφώνησεν.

— Ἀφες με νὰ σέ ἐναγκαλισθῶ, καλὴ μου γραεὶα. Ἐάν δὲν εἶχον τόσα ἐμπόδια εἰς τὴν οἰκίαν μου θὰ σέ ἐνυμφεύομην.

Ἡ Χελώνη ὑπῆγεν ἵνα εὕρῃ τὰ ὑποδήματα τοῦ Βροῦτου, καὶ ἤρχισε νὰ τὰ καθαρίζει.

— Ποῦ ἐπῆγε καὶ ἔθιψε τοιαύτας χρυσὰς καρδίας ὁ καλὸς Θεός ! ἐψίμισε ὁ Βροῦτος.

— ὦ ! ἀπήντησεν ὑπομειδιῶν ὁ κύρ Γαβριήλ, ἐκεῖ ὁποῦ βυθίζει καὶ τοὺς μαργαρίτας του. Εἰς ἐν ὄστρεον.

— Ὅχι πάντοτε, εἶπεν ὁ Βροῦτος περὶ κτηρῶν ἐκ νέου εἰς τὸ παράθυρον.

Ὁ κύρ Γαβριήλ ἠγέρθη.

— Αὔριον, εἶπεν.

— Αὔριον, ἀπήντησεν ὁ Βροῦτος. Θὰ συγγευμάτιτῳμεν ἐδῶ πρὶν ἀφῆ-
σῳμεν τὸ δωματίον αὐτό.

Τί θὰ ἀπεγίνετο ὁ Βροῦτος ἐὰν ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζεται μετὰ τοῦ
ἐκτροῦ Κοκκάλα, καὶ ἂν ὁ θεὸς του δὲν ἀπέθνησκε ;

Δὲν βλέπουν ὅλα τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔρχονται, λέγει ἡ πα-
ροιμία.

Τὴν ἐπομένην περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ κύρ Γαβριήλ ἦλθε παρὰ τῷ Βρούτῳ.

Α. Φραδασίλης

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚ ΡΩΜΗΣ

Μεταφράζομεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Παρισσοῦ, τὰ ὑπὸ τοῦ κ.
R. Lanciani ἐκ Ῥώμης περὶ τῶν αὐτόθι ἀρχαιολογικῶν ἐργασιῶν εἰς τὸ
ἀγγλικόν Ἀθήνακον ἐπιστελλόμενα, ἔχοντα ὡς ἐξῆς :

Τὸ θέατρον τῆς Ὤστίας, τὸ οἰκοδομηθὲν πᾶν ἰσχυρῶς ὑπὸ Ἀδριανοῦ,
ὅτε ἦτο ἐν κοινῇ χρήσει ὁ δικτυωτὸς λεγόμενος τῆς πλανθοδομίας τρό-
πος, μόνον εἰς τὸ λατινικὸν συναξάριον τῶν ἁγίων Κυριακοῦ, Μαξιμου καὶ
Ἀρχελάου ἀναφέρεται, ἐνθα λέγεται ὅτι οἱ ἅγιοι ἐκεῖνοι ἐμαρτύρησαν Ostiis..
...ad arcum ante theatrum. Ἦτο δ' ὁμῶς εὐκόλον νὰ προσδιορισθῇ ἡ θέσις
αὐτοῦ μετὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς Πύλης (Porta Romana) καὶ τῆς ἀγορᾶς (Fo-
rum), ἕνεκα τοῦ ἡμικυκλιοῦ καὶ οἶκει κρατηροειδοῦς σχήματος τῶν ἐ-
ρειπίων. Ὅθεν εἶναι τῶρα δέκα ἐβδομάδες, ἄρ' ὅτου ἐπεχειρήσαμεν ἐν ἐ-
κείνῳ τῷ τόπῳ σκαφὴν, ἥς τὰ ἀποτελέσματα δύνανται νὰ ἐκανοποιήσωσι
καὶ τὴν ἀπληστοτάτην προσδοκίαν.

Τὸ θέατρον τῆς Ὤστίας, οἷον τῶρα φαίνεται, εἶναι βεβίως τὸ πενιχρό-
τατον μνημεῖον τῆς πόλεως ἐκείνης, διότι ἐκτός τινων κομματίων δικτυ-
ωτοῦ τοίχου, πᾶν τὸ λοιπὸν μέρος εἶχεν οἰκτρῶς κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα ἐπι-
σκευασθῇ ὑπὸ ἀδαστάτου ἀρχιτέκτονος. Αἱ γραμμαὶ τῶν κερκίδων ἀντὶ
νὰ τείνωσι πᾶσι πρὸς τὸ κέντρον τοῦ ἡμικυκλίου ἔχουσιν ἀνώμαλον δι-
εύθυνσιν, οἱ τοῖχοι ἔχουσι συγκαλληθῇ δι' ἑλῶς, τὸ δ' ὕλικόν τῆς οἰκοδο-
μῆς καὶ τὰ κασμήματα αὐτῆς ἔχουσι μετακομισθῇ ἐξ ἄλλων τῆς πόλεως
μνημείων. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα ἐγένοντο ἀξιόλογα τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς
Ὤστίας εὐρήματα. Εὐρέθη π. χ. ἐντετοιχισμένη ἐν τῷ τοίχῳ τῆς ὀρχή-
στρας περὶ ὅλην στυλοβάτων, οἵτινες, ἐκκαίδεκα ὄντες, ἐνεῖχόν ποτε ἐν τῇ
ἀγορᾷ ἐπιφανῶν πολιτῶν ἀνδριάντας, διασώζουσι δ' ἔτι τὰς οἰκείας τιμη-
τικὰς ἐπιγραφάς. Οἱ δ' οὕτω τιμηθέντες ἄνδρες ἦσαν Ῥωμαῖοι ἱππεῖς, οἱ